

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/157/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112205533
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6112205533.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v právnej veci navrhovateľa v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843 proti odporkyniam 1/ J. C.. nar. z XX. X.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX J., 2/ U. N., nar. XX. X.. XXXX, trvale bytom ul. I. XX, XXX XX D. D., 3/ O. S., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom ul. R. XX, XXX XX D. D., za účasti vedľajších účastníkov 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom ul. Važecká 16, Prešov, IČO: 42176778, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie ul. Sov. Hrdinov 163/ 66, Svidník, 2/ OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom ul. Sofijská 13, Košice, IČO: 42247268, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom, so sídlom ul. Stará Baštova 2, Košice, IČO: 35569298, v konaní o zaplatenie 2.702,11 EUR s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka 1 / proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 20C/318/2012 - 135 z dňa 5. 2. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorým odporkyňu 1/ zaviazal na zaplatenie sumy 1.848,48 EUR spolu s 9 % úrokom z omeškania od 26.01.2011 z priznanej sumy, m e n í tak, že návrh v tejto časti zamietal.

Odporkyni 1/ náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi 1/ trovy právneho zastúpenia vo výške 142,59 EUR na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta so sídlom advokátskej kancelárie ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, č. ú. : XXXXX-XXX/XXXX, VS: XXXXXXX, vedený vo C. N., do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a vedľajšiemu účastníkovi 2/ trovy právneho zastúpenia vo výške 118,83 EUR na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta so sídlom ul. Stará Baštova 2, 040 01 Košice, č. ú. : XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXX.

odôvodnenie:

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom konanie voči odporkyniam 2/ a 3/ zastavil. Odporkyni 1/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.848, 48 EUR spolu s úrokom z omeškania od 26. 1. 2011 vo výške 9 % z priznanej sumy a zaplatiť navrhovateľovi trovy konania titulom súdneho poplatku vo výške 59,94 EUR a trovy právneho zastúpenia vo výške 315, 14 EUR, v lehote do 15 dní od doručenia rozsudku. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

V dôvodoch rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa v konaní voči odporkyňiam 1/-3/ domáhal, aby ich súd zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy vo výške 2.702 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 482,24 EUR, ročným úrokom z omeškania 8,5 % zo sumy 1.848,48 EUR od 6. 8. 2011 až do zaplatenia a na zaplatenie trov konania. Nárok na zaplatenie žalovanej sumy vyvodzoval zo zmluvy č. 0302585534 zo dňa 30. 8. 2002 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou 1/, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky; odporkyne 2/, 3/ prevzali na seba ručiteľský záväzok. Odporkyňa 1/ si povinnosti podľa úverovej zmluvy neplnila, dostala sa do omeškania, preto právny predchodca navrhovateľa od zmluvy odstúpil. Dňa 29. 4. 2010 odporkyňa 1/ podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej len „dohoda“), ktorou uznala dlh vo výške 2.091,48 EUR a zaviazala sa ho splácať v mesačných splátkach po 20 EUR. Okresný súd mal za to, že dlh odporkyne 1/ v čase podpísania dohody existoval a nastali právne účinky uznania v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Vznesenú námietku premlčania nepovažoval za dôvodnú. Navrhovateľovi priznal istinu 1848,48 EUR, pretože od sumy 2.091,48 EUR odpočítal splátky vo výške 243 EUR, vykonané odporkyňou 1/ po uzavretí dohody; v prevyšujúcej časti návrh zamietol. O trovách konania okresný súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., t. j. podľa pomeru úspechu účastníkov v konaní.

Proti rozsudku okresného súdu sa v zákonnej lehote proti zaväzujúcemu výroku rozsudku odvolal vedľajší účastník 1/. Uviedol, že navrhovateľom predložená dohoda je formulár vopred vyhotovený navrhovateľom pre dlžníka, respektíve pre osobu prístupujúceho k záväzku. Dlžník nemal možnosť obsah dohody ovplyvniť. Dohoda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spočíva v predĺžení premlčacej doby formou uznania dlhu a je absolútne neplatná. Iniciatíva k uzatvoreniu dohody nevyšla od spotrebiteľa a je nekalou obchodnou praktikou. Zákon neumožňuje poskytnúť ochranu právu, ktoré je uplatňované použitím nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). V závere odvolania vedľajší účastník 1/ poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky, ktoré uvedenú dohodu o uznaní dlhu považovali za nekalú obchodnú praktikú (napr. rozsudok Krajský súd Prešov, sp. zn. 3 Co/53 /2012 z 5. 12. 2012, rozsudok Krajský súd Košice, sp. zn. 5 Co/194/2012 za 6.11.2012). Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka 1/ sa vyjadril navrhovateľ. Uviedol, že vedľajší účastník nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania. Vedľajší účastník má právo podať odvolanie len v prípade, keď z hmotnoprávneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom. Vedľajší účastník môže podať odvolanie iba vtedy, keď toto právo má účastník, na strane ktorého v konaní vstupuje, pričom odvolanie nemôže podať proti vôli účastníka. Dohoda o uznaní záväzku v danej veci spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti, pretože má písomnú formu, je z nej zrejмый dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka dlh splniť. Odporkyňa 1/ navyše potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu a s tým spojených následkoch. Dohoda nepredstavuje ani dodatok spotrebiteľskej zmluvy, ale ide o zmenu obsahu záväzku dohodou zmluvných strán. Na dohodu sa teda nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach. Trovy, ktoré vedľajšiemu účastníkovi v konaní vznikli, neboli účelne vynaložené na uplatnenie, resp. bránenie práva, pretože ochrana spotrebiteľa je v dostatočnej miere zabezpečená súdom.

Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním vedľajšieho účastníka 1/ napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh zamietol v odvolaní napadnutom rozsahu.

Podľa § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb. zákona o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZOS“) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (do 31.12.2002) sa typovou zmluvou podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.5.2010- ďalej aj „OZ“). Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 1, 5 OZ v znení účinnom do 31.5.2010). Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom do 31.5.2010). Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa rozumie (na účely ZOS) najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vyžaduje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky, uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 31.12.2010).

Výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 OZ).

Okresným súdom ustálený skutkový stav bol základom pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý zmenil rozhodnutie okresného súdu po odlišnom právnom posúdení veci.

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 27.02.2012 domáhal, aby okresný súd zaviazal odporkyňu 1/ na zaplatenie sumy vo výške 2.702,11 EUR s príslušenstvom ako aj trov konania. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave) a odporkyňou 1/ bola dňa 30.08.2002 uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 0302585534, ktorej predmetom bolo poskytnutie 3.319,39 EUR za podmienok, dohodnutých v zmluve, a to na základe žiadosti odporkyne 1/ z 22.08.2002. Odporkyňa 1/ sa zaviazala dodržiavať podmienky, uvedené v Základných podmienkach úverovej zmluvy a vo Všeobecných obchodných podmienkach, a tiež splácať vždy k 20. dňu v mesiaci splátky po 76,35 EUR riadne a včas. Prvá splátka bola splatná 20.09.2002, konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.7.2007. Právny predchodca navrhovateľa si svoju povinnosť poskytnúť odporkyňi 1/ žiadané finančné prostriedky splnil dňom pripísania sumy úveru v prospech jej účtu; odporkyňa 1/ si zmluvné povinnosti neplnila riadne a včas a dostala sa do omeškania. Preto právny predchodca navrhovateľa od zmluvy odstúpil (i keď predčasnú splatnosť úveru už navrhovateľ nevedel preukázať) a vyzval odporkyňu 1/ na zaplatenie celej dlžnej sumy. Pohľadávka sa stala splatnou najneskôr 20.07.2007, ktorým dňom bola zmluvnými stranami dohodnutá konečná splatnosť úveru. Navrhovateľ, na ktorého bola pohľadávka postúpená, s odporkyňou 1/ uzavrel dňa 29.04.2010 Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu, ktorej obsahom je vyhlásenie odporkyne 1/ (bod 2 dohody), ktorým uznala svoj záväzok zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 302585534 z 30.08.2002 v rozsahu 2.091,48 EUR, vrátane nákladov inkasného konania vo výške 149,37 EUR. Súčasťou dohody je vyhlásenie odporkyne 1/ o tom, že má vedomosť o premlčaní uznaného dlhu (bod 3 Dohody).

Odporkyne 2/ a 3/ dohodou ešte s právnym predchodcom navrhovateľa z 30.08.2002 podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) prevzali na seba ako ručiteľky záväzok zo zmluvy o splátkovom úvere, že uspokojia úverovú pohľadávku veriteľa (právneho predchodcu navrhovateľa) v rozsahu vyjadrenom v čl. II tejto dohody.

Okresný súd pôvodne návrhu vyhovel platobným rozkazom, č. k. 14Ro/68/2012-41 z 27.06.2012, proti ktorému podali odpor odporkyne 2/ a 3/ a vedľajší účastníci 1/ a 2/. Vzniesli námietku premlčania a

navrhli v celom rozsahu návrh zamietnuť, pretože navrhovateľ si svoj nárok uplatnil na súde po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby. Okresný súd vzhľadom na to, že Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu považoval za platný právny úkon z dôvodu splnenia zákonných podmienok uznania podľa § 558 OZ, na námietku premlčania neprihliadol. Návrhu vyhovel len v rozsahu 1.848,48 EUR s príslušenstvom, keďže navrhovateľ nezohľadnil splátky vo výške 243,- EUR, ktoré odporkyňa 1/ zaplatila po uznaní dlhu. Vo vzťahu k odporkyňiam 2/ a 3/ z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom konanie zastavil.

Odvolanie vedľajšieho účastníka 1/ je dôvodné.

Krajský súd po preskúmaní veci rozsudok prvostupňového súdu v odvolaní napadnutej časti zmenil a návrh navrhovateľa zamietol. Skutkový stav, zistený v predmetnej veci okresným súdom, je pre rozhodnutie odvolacieho súdu postačujúci, preto nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani nariaďovať pojednávanie. Dôvodom zmeny rozsudku v odvolaní napadnutej časti bolo odlišné právne posúdenie platnosti Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu z 29.04.2010 a s tým súvisiaca otázka premlčania.

Vzhľadom na obsah vyjadrenia navrhovateľa k odvolaniu vedľajšieho účastníka 1/, ktorým spochybnil právo vedľajšieho účastníka podať riadny opravný prostriedok proti predloženému rozsudku, odvolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či odvolanie bolo podané oprávnenou osobou. Ustanovením § 93 ods. 2 O.s.p. bol do právneho poriadku Slovenskej republiky zavedený inštitút vedľajšieho účastníctva, pri ktorom sa na rozdiel od vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 1 O.s.p. neskúma hmotnoprávny záujem na výsledku konania, pretože legitímáciu na jeho vstup do konania mu dáva samotný (osobitný) zákon. Oprávnenie podať odvolanie vedľajším účastníkom - spotrebiteľským združením - bez potreby preukázať hmotnoprávny záujem na výsledku konania, vyplýva zo skutočnosti, že zákon na vstup alebo zotrvanie takéhoto vedľajšieho účastníka v konaní, prípadne na možnosť uskutočňovať v konaní právne úkony, nekladie žiadne ďalšie podmienky okrem tých, ktoré sú vedené v paragrafe 93 ods. 4 veta druhá O.s.p., teda ani podmienku stanovenú v § 201 O.s.p. (z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom). V predmetnej veci odporkyňa 1/ odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodala, ale s odvolaním vedľajšieho účastníka 1/ vyslovila súhlas (č. l. 152). Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je treba prejednať vecne.

Okresný súd správne posúdil vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou 1/, založený Zmluvou o splátkovom úvere z 30.08.2002 ako vzťah spotrebiteľský, podmienky vzniku a existencie tohto vzťahu ale právne nekvalifikoval podľa správnych ustanovení zákona. Rovnako nesprávne vyhodnotil uznávací prejav odporkyne ako platný právny úkon, ktorý je obsahom Dohody o splátkovom kalendári o uznaní záväzku z 29. 4. 2010. Z týchto dôvodov nesprávne vyriešil aj otázku premlčania v konaní uplatňovaného nároku.

V danom prípade bolo potrebné vychádzať z toho, že navrhovateľ v konaní uplatňovaný nárok na zaplatenie dlžnej sumy vyvodzoval zo Zmluvy o splátkovom úvere (ďalej len zmluva), uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa, t. j. obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom je banková činnosť a okrem iného aj poskytovanie úverov, a odporkyňou 1/, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou je typovou zmluvou (§23a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t. j. do 31.12.2002). Tento záver vyplýva jednak z označenia zmluvných strán v zmluve, ako aj z výpisu z obchodného registra právneho predchodcu navrhovateľa. Ku dňu 30. 8. 2002, t. j. ku dňu uzavretia zmluvy o splátkovom úvere, neboli súčasťou právnej úpravy (Občiansky zákonník) ustanovenia § 52 a nasl. OZ. Tieto ustanovenia boli do Občianskeho zákonníka včlenené až zák. 150/2004 Z. z. s účinnosťou k 1. 4. 2004. Okresný súd na zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou 1/ aplikoval nesprávny zákon, pretože Občiansky zákonník v znení účinnom do 1. 4. 2004 právnou úpravu spotrebiteľskej zmluvy neobsahoval a v ustanovení § 53 ods. 4 (v znení účinnom do 31. 3. 2004) nestanovoval, ktoré podmienky zmluvy možno považovať za neprijateľné. V širšom kontexte

však bolo potrebné vychádzať zo zákona o ochrane spotrebiteľa, účinného v čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy, najmä z ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a/ a b/, ktoré definuje zmluvné strany a z ustanovenia § 6, zakazujúceho diskrimináciou spotrebiteľa. Pokiaľ predmetom konania v danom prípade bolo splnenie záväzku z typovej zmluvy a uzavretím zmluvy o úvere vznikol spotrebiteľský vzťah, potom právne ustanovenia, ktoré zabezpečovali ochranu slabšieho prvku (spotrebiteľa) záväzkového vzťahu, založeného zmluvou o splátkovom úvere, bolo potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré na uvedenú zmluvu nadväzovali a dopadali na jej obsah. Tomuto záveru bolo potrebné podriaďiť ďalší postup v prejednávanej veci. To nič nemení na tom, že zmluvný vzťah medzi odporkyňou 1/ a navrhovateľom mal znaky zmluvy o úvere v zmysle ustanovenia § 497 a nasl. ObZ. Zmluva o úvere z hľadiska svojho systematického zaradenia v Obchodnom zákonníku patrí medzi tzv. absolútne obchody (§ 261 ods. 6 písm. d) ObZ). Právny režim úverovej zmluvy spôsobuje, že tento zmluvný typ sa vždy spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na to, kto je subjektom zmluvného vzťahu. Na tomto závere nemení nič skutočnosť, že zmluva o úvere je zároveň aj zmluvou typovou (spotrebiteľskou) podľa § 23a ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom do 31.12.2002.

Ustanovenia, zabezpečujúce ochranu spotrebiteľa, teda bolo potrebné vzťahovať aj na Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 29.04.2010 (ďalej len „Dohoda“) s tým, že uznávací prejav odporkyne 1/ bolo potrebné posudzovať podľa § 323 ods. 1 ObZ. Obchodný zákonník obsahuje komplexnú úpravu uznania záväzku (§ 323 ods. 1, 2 ObZ), ktorá je použiteľná pre všetky záväzkové vzťahy, spadajúce pod režim Obchodného zákonníka. Okresný súd túto dohodu nesprávne posúdil ako platný právny úkon. Dohoda rovnako ako samotná zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pričom jej obsah je vytvorený predtlačným formulárom, ktorý obsahoval voľný priestor iba na vpísanie osobných údajov dlžníka. Dohoda predstavuje zmluvnú modifikáciu práv a povinností, vyplývajúcich zo zmluvného vzťahu, založeného samotnou typovou (spotrebiteľskou zmluvou). Z tohto dôvodu dohodu nemožno posudzovať samostatne bez ohľadu na existenciu ustanovení, upravujúcich spotrebiteľské vzťahy. Je treba brať do úvahy, že spotrebiteľ nemôže byť viazaný zmluvnými dojednaniami, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jeho neprospech. Dohoda vzhľadom na jej formulárový charakter odporkyne 1/ žiadnym spôsobom neumožňovala ovplyvniť jej obsah. Postup navrhovateľa nemožno hodnotiť inak, ako zneužitie práva, ktorého výkon je v rozpore s dobrými mravmi a nemožno mu poskytnúť právnu ochranu. Odporkyňa 1/ podpisom dohody nič nezískala, naopak z iniciatívy navrhovateľa si svoje postavenie zhoršila. Spotrebiteľské zmluvy pritom nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Predĺženie premlčacej doby v rámci dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaním záväzku odporkyňou 1/ treba považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože nerovnováhu v postavení zmluvných strán vytvára. Neprijateľné zmluvné podmienky sú neplatné, preto na dohodu zmluvných strán z 29.04.2010 nemožno prihliadať a ani nemohla vyvolať žiadny účinok.

Okresný súd návrhu navrhovateľa vyhovel s tým, že Dohoda je platný právny úkon a vychádzal z predpokladu, že dlh v čase uznania trval a nárok navrhovateľa vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 OZ) nie je premlčaný. Pri posúdení otázky premlčania bolo však potrebné vychádzať z ustanovenia § 397 ObZ, podľa ktorého je premlčacia doba 4 roky, ak zákon neustanovuje inak. Inštitút premlčania Obchodný zákonník upravuje komplexne (§ 387až 408), preto na použitie Občianskeho zákonníka v prípade premlčania práva zo zmluvy o úvere nebola naplnená zákonná podmienka, vyjadrená v ustanovení § 1 ods. 2 ObZ (otázku premlčania možno riešiť podľa Obchodného zákonníka). Dĺžka premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka bola ex lege stanovená výberom zmluvnej formy (zmluva o úvere), ktorú účastníci uzatvorili. Napokon, úprava premlčania vo všeobecnosti nie je úpravou, ktorá smeruje k zabezpečeniu ochrany spotrebiteľa, pretože voči obom stranám právneho vzťahu pôsobí rovnako.

Z vyššie uvedeného dôvodu v danej veci krajský súd nepovažoval za správny záver, že právny nárok, uplatňovaný navrhovateľom v konaní, nebol premlčaný. Na dohodu o splátkovom kalendári a uznaní záväzku (neprijateľná zmluvná podmienka) nebolo možné prihliadať. Uznaním záväzku nedošlo k prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatku plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby odo dňa uznania záväzku. Pre určenie začiatku plynutia premlčania bolo relevantné, že navrhovateľ ukončil platnosť zmluvy a dlh sa stal splatným najneskôr dňa 20.07.2007. Od tohto dňa začala plynúť 4 ročná premlčacia doba. Navrhovateľ doručil na okresný súd návrh dňa 27.02.2012, t. j. po uplynutí premlčacej

doby. Námiетка premlčania, vznesená vedľajším účastníkom 2/, je dôvodná, pretože navrhovateľ si nárok na plnenie zo Zmluvy o splátkovom úvere neuplatnil včas. Krajský súd dodáva, keďže uznávací prejav odporkyne 1/ bolo potrebné posudzovať podľa § 323 ods. 1 ObZ, že jej vedomosť o premlčaní dlhu nebolo potrebné zisťovať, pretože Obchodný zákonník túto podmienku pre platnosť uznania záväzku nevyžaduje. Uvedená skutočnosť však nič nemení na tom, že konanie navrhovateľa pri predkladaní dohôd na podpis spotrebiteľom je výkon práva, odporujúci dobrým mravom (nekalou praktikou), ktorému nemožno poskytnúť súdnu ochranu.

Vzhľadom na to, že v danom prípade na dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku nebolo možné prihliadať, pretože ide neplatný právny úkon (neprijateľnú zmluvnú podmienku) a dôvodnú námietku premlčania práva, uplatňovaného v konaní, krajský súd podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti tak, že návrh navrhovateľa zamietol, pretože premlčané právo nebolo možné priznať.

O trovách konania (prvostupňového aj odvolacieho) krajský súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p.. V konaní bola úspešná odporkyňa 1/ a vedľajší účastníci 1/ a 2/, ktorí vystupovali na strane odporkyne 1/. O náhrade ich trov rozhodol krajský súd podľa zásady úspechu, vyjadrenej v § 142 ods. 1 O.s.p., pričom vo vzťahu k vedľajším účastníkom 1/ a 2/ aplikoval aj ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p.. Konanie voči odporkyňiam 2/ a 3/ bolo právoplatne zastavené bez toho, aby okresný súd rozhodoval o ich trovách konania. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že okresný súd doposiaľ nerozhodol o návrhu odporkyne 3/ o trovách konania, ktoré si spolu s podaným odporom uplatnila (ale nevyčísliła). Otázka náhrady trov konania odporkýň 2/ a 3/ teda nebola predmetom ani odvolacieho konania, preto krajský súd o ich trovách nerozhodoval (§ 224 ods. 2 O.s.p.).

Napriek svojmu úspechu odporkyňa 1/ trovy konania (prvostupňového ani odvolacieho) priznať nežiadala; po oboznámení sa so spisom odvolací súd zistil, že v konaní jej žiadne trovy ani nevznikli, preto jej ich nepriznal.

Vedľajší účastník 1/ si uplatnil právo na náhradu trov prvostupňového konania, ktoré mu vznikli z dôvodu právneho zastúpenia, vo výške 285,19 EUR. Vznikol mu nárok na odmenu za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a za písomné podanie na súd vo veci samej - odpor (§ 14 ods. 1 písm. a), b) vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) vo výške 222,40 EUR (2 x 111,20 EUR), režijný paušál ku každému úkonu vo výške 15,26 EUR (2x 7,63 EUR) a 20% DPH z odmeny a náhrady výdavkov v sume 47,53 EUR. Krajský súd považoval trovy konania vedľajšieho účastníka 1/ pri aplikácii ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. za účelné len vo výške 1/2, teda v sume 142,59 EUR, pretože ide o náhradu trov uplatňovaných za písomné podania v skutkovo a právne nenáročných, ale najmä opakujúcich sa veciach. Trovy právneho zastúpenia mu patria za dva úkony, pretože ním podaný odpor možno považovať za účelný úkon právnej pomoci vo vzťahu k odporkyňi 1/. Tento síce poskytol obranu proti platobnému rozkazu aj vedľajší účastník 2/, ale vedľajší účastník 1/ o tomto úkone nemal vedomosť. Odporkyne 2/ a 3/ sa v konaní bránili každá samostatne proti platobnému rozkazu včas podaným odporom; s odporkyňou 1/ v konaní netvorili nerozlučné procesné spoločenstvo účastníkov, čo je zrejmé z ich postavenia v hmotnoprávnom vzťahu (ručiteľ - dlžník). Preto krajský súd vedľajšiemu účastníkovi 1/ priznal trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia vo výške 142,59 EUR, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka 1/.

Vedľajší účastník 2/ si uplatnil právo na náhradu trov, ktoré mu vznikli v konaní pred okresným súdom vo výške 237,66 EUR za dva úkony právnej služby a režijný paušál k úkonom. Rovnako, ako u vedľajšieho účastníka 1/, ani u vedľajšieho účastníka 2/ odvolací súd nepovažoval trovy konania za účelné v celom rozsahu. Tiež tomuto vedľajšiemu účastníkovi 2/ priznal trovy za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie na súd - odpor - podľa § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky), z rovnakých dôvodov krátené na 1, t.j. vo výške 118,83 EUR, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka 2/.

Odvolací súd pri uplatnení § 150 ods. 1 O. s. p. prihliadal aj na skutočnosť, že už z doručeného platobného rozkazu okresného súdu mohli obaja vedľajší účastníci zistiť, že iné združenie na ochranu

spotrebiteľa prejavilo záujem chrániť práva odporkyň a pri ochrane spotrebiteľa mohli spolupracovať alebo sa aspoň vzájomne informovať o zamýšľaných úkonoch, aby neboli duplicitné. Za spravodlivé vo vzťahu k navrhovateľovi odvolací súd považoval krátiť u každého vedľajšieho účastníka trovy právneho zastupovania na polovicu, aby znášal navrhovateľ trovy konania iba v takom rozsahu, ako keby do konania vstúpil iba jeden vedľajší účastník.

Obidvaja vedľajší účastníci v konaní poskytli adekvátnu a najmä účelnú obranu odporkyni 1/; bez ich podanej námietky premlčania v odpore by odporkyňa 1/ v konaní nebola úspešná. Nie je však spravodlivé, aby neúspešný navrhovateľ hradil trovy konania bez obmedzenia. Ako je odvolaciemu súdu z ďalších konaní známe, vedľajší účastníci všeobecne vstupujú do súdnych konaní v ktoromkoľvek štádiu konania bez vzájomnej koordinácie, používajú takmer identickú právnu ale aj skutkovú argumentáciu, často sa obmedzia len na zhlásenie vstupu do konania bez znalosti veci. V danom prípade v krátkom časovom slede do konania vstúpili, navzájom o sebe nevediac, dvaja vedľajší účastníci, ktorí účelne obránili práva odporkyne 1/. Preto po dosiahnutí ich úspechu v konaní je správne a spravodlivé, aby im boli priznané trovy konania, avšak efektívnosť ich obrany vzhľadom na jej podobný, až totožný charakter, odvolací súd podelil podľa počtu vedľajších účastníkov, teda na polovicu.

V odvolacom konaní si vedľajší účastníci 1/,2/ trovy právneho zastúpenia nenárokovali a iné trovy im nevznikli. Preto im krajský súd priznal náhradu trov vo výške uvedenej vo výroku tohto rozhodnutia.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.